

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 14-09-2560 החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ נ' רשף בטחון (1993) בע"מ

14.6.2015

בפני כב' השופטת רות לבחר שרון

בעניין: החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד שירלי סופר

המעוררת

נגד

רשף בטחון (1993) בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד עמית אבן

המשיבה

פסק דין

1 בפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בתל אביב יפו (כב' השופט רחמים
2 כהן), שניתן בת"א 10-10-1415, ביום 2.6.2014, במסגרתו התקבלה תביעת המשיבה,
3 (ונדחתה תביעתה שכנגד של המערערות).

תמצית העובדות ופסק דינו של בית משפט קמא

1. המערערות, החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ (להלן: "המעוררת")
2 שהייתה הנתבעת והתובעת שכנגד בבימ"ש קמא, היא חברה ממשלתית אשר נוסדה
3 בשנת 1990, במטרה לטפל בכל סוגי הפסולות המסוכנות והרעילה המיוצרת בישראל.
4 המשיבה, רשף בטחון (1993) בע"מ (להלן: "המשיבה") שהייתה התובעת והנתבעת
5 שכנגד בבימ"ש קמא, היא חברה אשר עיסוקה, בין היתר במתן שירותי שמירה,
6 אבטחה, ליווי וכיו"ב.
7. המשיבה סיפקה שירותי שמירה ואבטחה למתקניה של המערערות ברמת חובב,
8 החל מחודש מרץ 2006, למשך 4 שנים. בין הצדדים נערך הסכם בכתב, והצדדים היו
9 חלוקים באשר לתנאי התשלום אשר הוסכם עליהם: לטענת המשיבה, הוסכם בין
10 הצדדים כי המערערות תשלם לה בתמורה לשירותים שסיפקה את עלות שכרם של
11 המאבטחים, בתוספת 37.56%, ובתוספת נסיעות, בתנאים של שוטף+45. לטענת
12 המעוררת, הוסכם בין הצדדים, כי היא תשלם למשיבה עבור שירותיה על פי השכר
13 ברוטו של כל עובד, כך ששכר הברוטו יכלול את כל התוספות הקבועות, וזאת
14 התמורה עבור שירותי המשיבה.

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"א 14-09-2560 החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ נ' רשף בטחון (1993) בע"מ

14.6.2015

בפני כב' השופטת רות לבהר שרון

1 במשך כל השנים המערערת שילמה למשיבה על פי החשבוניות שהמשיבה המציאה
2 לה, ואשר נערכו בהתאם לדרך החישוב הנטענת על ידי המשיבה. ואולם המערערת
3 סירבה לשלם עבור השירותים אשר סופקו לה בחודשים מאי, יוני ויולי 2010, בטענה
4 כי במשך השנים המשיבה חייבה אותה ביתר. לאור זאת, הגישה המשיבה תביעה
5 שכנגד על סך 315,821 ש"ח, בטענה כי שילמה סכומים אלה למשיבה ביתר לאורך
6 השנים.

7

8 3. בית משפט קמא קיבל את תביעת המשיבה, ודחה את התביעה שכנגד, בקובעו,
9 כי המערערת לא הוכיחה כל עילה המצדיקה אי תשלום עבור שירותי המשיבה,
10 לחודשים מאי, יוני ויולי 2010, תוך קיזוז סכום של 40,223 ש"ח אשר המשיבה הודתה
11 כי יש לקזז מסכום תביעתה.

12 בפסק דינו, ציין בימ"ש קמא, כי היה בלתי ספק ביחס לגרסאותיהם של שני הצדדים,
13 וכי לא נמצאה תמיכה משכנעת בראיות התובעת. הואיל וביהמ"ש מצא כי כפות
14 המאזניים מעוינות, קבע בימ"ש קמא, כי נטל השכנוע מוטל על כתפי המערערת, אשר
15 אישרה במשך 4 שנים, מדי חודש בחודשו את החשבוניות שהומצאו לה על ידי
16 המשיבה. עוד קבע ביהמ"ש, כי המערערת לא העמידה הסבר משכנע לשאלה כיצד
17 אושרו על ידה חשבוניות הנטענות להיות מוטעות, ואף לא הביאה לעדות עדים
18 רלוונטיים, כגון את מר אחודה אשר אישר את החשבוניות, ועד נוסף מטעם חנהלת
19 החשבוניות של המערערת.

20 בנסיבות אלו לא קיבל ביהמ"ש את גירסת המערערת לפיה היא חייבה ביתר במשך
21 כל השנים, וחייב אותה לשלם את החשבוניות שטרם שילמה למשיבה (בגין חודשים
22 מאי עד יולי 2010).

טענות הצדדים בערעור

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"א 14-09-2560 החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ נ' רשף בטחון (1993) בע"מ

14.6.2015

בפני כב' השופטת רות לבהר שרון

4. המערערת (התובעת) טוענת, כי בתחילת ההתקשרות, היא והמשיבה חתמו על מסמך הבנות, אשר העלה על הכתב את ההבנות שגיבשו ביחס לתשלום שישולם למשיבה בגין ביצוע השירותים (להלן: "מסמך ההבנות"). לטענתה, טוכם כי התמורה הכוללת שתשולם למשיבה תהיה בהתאם לשכר ברוטו, הכולל את התוספות הנלוות לשכר העובדים ובתוספת תקורה ורווח למשיבה בשיעור של 8.25%.
- לטענתה, יש לפרש את המונח "שכר עובדים" המופיע במסמך ההבנות כ"שכר ברוטו לקצבה" הכולל תשלום בגין 100% משרה לעובד, בלבד, וללא הרכיבים הנוספים שעל המשיבה לשלם לעובדיה, (דמי ביטוח לאומי, ביטוח חבות מעביד, ביטוח צד ג', חופשה, מחלה, חגים וכיו"ב להלן: "הרכיבים הנוספים"), שכן בגין הרכיבים הנוספים הסכימו הצדדים על תשלום תוספות נפרדות בהתאם לנוסח מסמך ההבנות.
- לטענתה, פרשנות המשיבה למסמך ההבנות לפיה התמורה המגיעה לה, כ"שכר עובדים" באופן הכולל את כל הרכיבים הנוספים - מהווה כפל תשלום.
- עוד טוענת המערערת, כי היה על המשיבה קמא לקבל את מסקנות המומחה שמונה על ידי ביהמ"ש, ר"ח יורם חרפ"ק, שקבע כי המשיבה חייבה את המערערת בחיובי יתר שגויים, בניגוד להסכם בין הצדדים.
- לטענת המערערת, בהתאם לבדיקה שערכה הגב' דרורה רייזלר (להלן: "הגב' רייזלר"), סמנכ"לית משאבי אנוש ומזכירת החברה, בהאשית שנת 2010, התברר כי החשבונות כוללים תשלומים עודפים ששולמו למשיבה לאורך השנים, בניגוד למסמך ההבנות שמסתכמים בסך 564,639 ש"ח, ועל כן היה מקום לקבל את התביעה שכנגד.
5. המשיבה טוענת מנגד, כי צדק כבוד בית המשפט קמא כשקיבל את תביעת המשיבה ודחה את התביעה שכנגד, כאשר פסה"ד מבוסס על התרשמות ישירה מעדויות וראיות.
- לטענתה, במשך ארבע שנים מאז תחילת ההתקשרות שבין הצדדים, ומדי חודש, קיבלה המערערת חשבונית מס מרוכזת מהמשיבה, לה צורף פירוט מסודר ודווקני של

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"א 14-09-2560 החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ נ' רשף בטחון (1993) בע"מ

14.6.2015

בפני כב' השופטת רות לבהר שרון

1 שכר הברוטו ששולם לעובדי המשיבה (מאבטחי המתקן), וחישוב התמורה על פי
2 המוסכס; שכר ברוטו + 37.56%. חשבונות אלה נכדקו ואושרו ע"י המערערת לאחר
3 שתאמו את המוסכס בין הצדדים. המשיבה טוענת כי במידה ואכן הייתה התנגדות
4 לסכום, היא הייתה צריכה לעלות כבר בתשלום הראשון ולא לאחר 49 תשלומים.
5
6 עוד טוענת המשיבה, כי על פי הוראות החשב הכללי באוצר, שכרו של עובד אבטחה
7 הינו לפחות 39.28% מעל שכר היסוד. על כן, עמדת המערערת, כי המשיבה הייתה
8 אמורה להסתפק בתמונה המשקפת תוספת של 37.56% לשכר היסוד של העובדים,
9 תוספת שאמורה הייתה אף לכלול תקורה ורווח, סכום הנמוך מעלות השכר שמחויבת
10 המשיבה לשלם לעובדיה - אינה הגיונית, מה גם שההסכם נערך ונוסח על ידי
11 המערערת, ולפי כללי הפרשנות יש לפרש את החוזה, במקרה של ספק, נגד מנסחו.
12
13

דיון והכרעה

14 לאחר שעיינתי בפסק דינו של בית משפט קמא, בהודעת הערעור, בעיקרי הטענות
15 ובכל המסמכים, ולאחר ששמעתי את הצדדים, אני סבורה כי דין הערעור להידחות.
16 6. אין חולק כי לא נחתם הסכם סופי ומחייב בין הצדדים. אולם, המשיבה
17 ביקשה להסתמך על מסמך החבנות שהועבר בהתכתבות בין הצדדים (מ/ש 3), שהוא
18 מכתב שנשלח מגברת דרורה רייזלר למנכ"ל חברת רשף ביום 2.4.06, אליו צורפו
19 ההסכמות. בשל חשיבות העניין להלן מובאים הדברים כפי שהם מופיעים במ/ש 3:
20 "שכר עובדים בתוספת 8.25% תקורה ורווח, 4.98% דמי ביטוח לאומי,
21 2% חבות מעבידים, ביטוח צד ג' ושאר ביטוחים, 8% דמי חופשה, חג
22 ומחלה, 6% גמל ו-1/8 פיצויים. כמו כן סכום של 1,890 ש"ח דמי
23 נסיעה ע"פ תשלום בפועל כולל תוספת 4.98% בגין דמי ביטוח לאומי".

24 יצוין, כי בסוף העמוד, בכתב יד, צוין כדלקמן:

" בסיס שכר + 37.56%

נסיעות בנפרד"

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"א 14-09-2560 החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ נ' רשף בטחון (1993) בע"מ

14.6.2015

בפני כב' השופטת רות לבהר שרון

7. המערערת טענה כי היא לא אישרה את התוספת בכתב יד. אולם כפי שקבע
בימ"ש קמא, הוא לא השתכנע בגירסה זו. בצדק קבע ביהמ"ש כי העובדה שבמשך
למעלה מארבע שנים (!) מוצאות חשבוניות בדיוק בהתאם לאמור במסמך ההבנות,
כולל התוספת בכתב יד, ולמערערת אין כל טענות בקשר לכך - היא הנותנת שיש
לקבל את גירסת המשיבה. יודגש כי לא מדובר בתוספת שולית, כי אם בתוספת של
כמעט 40%, שמסתכמת בכחצי מליון ש"ח ששולמו לטענת המערערת בעודף במשך
השנים.
8. הלכה היא, כי ערכאת הערעור אינה מתערבת בקביעות עובדתיות וקביעות
לגבי מהימנות, שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, ששמעה את כל העדים והתרשמה
בהתרשמות בלתי אמצעית, אלא במקרים חריגים בהם הוכח בפני ערכאת הערעור כי
הקביעות היו בניגוד לראיות שהוכחו בפני בית המשפט, או שהמסקנות מאותן ראיות
אינן מתיישבות עם החיגיון והחלפות המשפטיות (ע"א 3601/96 בראשי ואח' נ' עיזבון
המנוח זלמן בראשי ז"ל, פ"ד נב(5) 582, להלן: "פס"ד בראשי").
- תפקידו של בית-המשפט לערעורים אינו להחליט במשפט כאילו הוא יושב בערכאה
הדיונית, אלא תפקידה של ערכאת הערעור הוא להעביר תחת שבט הביקורת את פסק
דינו של בימ"ש קמא. משמע, אין מדובר בשמיעת מחודש של ההתדיינות כולה, אלא
מדובר במערכת בקרה הבוחנת את ההחלטה שנתנה הערכאה הדיונית (ראו למשל
ע"א 280/60 פרדו נ' חפץ-פלדמן בתור יורשת ובשם עיזבון המנוח ז"ר רפאל חפץ
ואח', פ"ד טו 1974, 1976; ע"א 9207/04 כמיסה נ' גרטלר (פורסם בנב)).
9. בנסיבות אלו, אין אפשרות לקבל את טענת המערערת כי אין לכך משמעות. לא
יעלה על הדעת שהמערערת לא נתנה את דעתה לכך שהיא מחויבת ביתר, בסכום של
למעלה מחצי מיליון ש"ח באופן הסותר את התנהגות הצדדים והבנותיהם משך ארבע
שנים.

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"א 14-09-2560 החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ נ' רשף בטחון (1993) בע"מ

14.6.2015

בפני כב' השופטת רות לבהר שרון

1 ודוק, הלכה היא, כי התנהגותם של צדדים לחוזה לאחר חתימתו מהווה כלי פרשני מן
2 המעלה הראשונה (ע"א 376/76 פקיד השומה, ירושלים נ' אריזדה, פ"ד לא(1) 436,
3 441; ע"א 439/85 חברת הרשפינקל ובנו בע"מ נ' גולדשטיין, פ"ד מב(1) 286; א' ברק,
4 **מרשנות במשפט**, (3001) כרך רביעי, בעמ' 467-469).

5
6 התנהגות לאחר כריתת הסכם מלמדת על כוונת הצדדים. כאשר צד להסכם נהג בדרך
7 מסוימת, יש בכך כדי להצביע כיצד הוא מפרש את הוראותיו. במקרה כזה הוא
8 יתקשה לטעון בהמשך כי פרשנותו של החוזה שונה היא (ע"א 49/06 **שגיר תעשיות**
9 **צמר גפן רפואי בע"מ נ' עירית כמר סבא** (פורסם בנבו)).

10
11 הלכה היא, כי ייתכן מצב שבו צד לחוזה ייחשב כמי שוויתר על זכות חוזית, ויתור
12 העשוי להיחשב כשינוי בתנאי החוזה מכוח ההתנהגות. התנאי לכך הינו שהוויתור
13 יהא לאורך זמן, כשהצד השני פעל בהסתמך עליו (ע"א 5630/90 **תדמור נ' ישמאר**
14 **חברה אלקטרונית למסחר בע"מ, פ"ד מז(2) 517; ע"א 901/90 נחמיאס ואח' נ'**
15 **קולומביה סחר ותעשייה בע"מ, פ"ד מז(1)**).

16
17 וכך, בדיוק בענייננו. המשיבה קיבלה אישור לחשבוניתה ואת התמורה אותה דרשה,
18 משך ארבע שנים תמימות. מבחינת המשיבה, אין רבותא בשאלה האם הגורם אצל
19 המערער שאישר את החשבונות היה מוסמך לעשות כן, אם לאו, שכן מבחינת
20 המשיבה נוצר מצג תקף וקיים, לפיו החשבונות מאושרים כפי שהועברו על ידי
21 המשיבה, והמשיבה קיבלה בהתאם לכך את תמורתה. יתרה מזאת, תקופה של 4
22 שנים, במהלכן פעלו הצדדים בהתאם לפרשנות מסוימת של החוזה, מביאה
23 להסתמכותה של המשיבה על פרשנות זו ולכך שבוודאי כלכלה צעדיה בהתאם.
24 התנהגותה של המערער לאורך השנים אף מקימה השתק ומניעות מלהעלות את
25 טענותיה המועלות בהליך דנן.

26
27 בנסיבות אלו, אין מקום לשמוע את פרשנות המערער להסכמות בין הצדדים, ודין
28 של טענות המערער דחייה.

29

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"א 14-09-2560 החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ נ' רשף בטחון (1993) בע"מ

14.6.2015

בפני כב' השופטת רות לבהר שרון

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

חוות דעת המומחה מטעם בימ"ש קמא

10. ביחס לטענות המערערת בקשר עם חוות דעתו של המומחה מטעם בימ"ש, הרי שגם דינן של טענות אלו דחייה.

המומחה מטעם בימ"ש מונה בהחלטת בימ"ש קמא מיום 27.6.2011, בה נדרש המומחה לחוות את דעתו ביחס לשאלות העולות מכתבי הטענות של הצדדים והמצויות בתחום מומחיותו.

אמנם בימ"ש קמא לא התייחס בפסק דינו לחוות דעתו של המומחה, ואולם, עמדתו של המומחה, כי המערערת חויבה בחיובי יתר בניגוד להסכם בין הצדדים הינה בגדר סברת, ומהווה תבעת עמדה בסוגייה משפטית, אשר אינה בגדר סמכותו ומומחיותו של המומחה, שכן מדובר בשאלה של פרשנות ההסכם בין הצדדים.

המומחה נדרש למעשה להשיב לשאלת האם הפרשנות של מי מהצדדים להסכם ההבנות, הינה בעלת הגיון כלכלי לכך לא התייחס המומחה, אלא הסתפק בכך שבחן מהו התשלום שקיבלה המשיבה באתר, בהנחה שתקבל פרשנות המערערת להסכם ההבנות. לא זו הייתה מטרת מינוי המומחה.

11. לאור כל האמור, אני סבורה שמסקנתו של בימ"ש קמא לגבי פרשנות ההסכם בין הצדדים הייתה הגיונית וראויה, ונסמכה על כל הראיות. בפני שצוין, מדובר בקביעות עובדתיות שאין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בהן.

בנסיבות אלה, בצדק התקבלה תביעת המשיבה, ודין הערעור להידחות.

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"א 14-09-2560 החברה לשירותי איכות הסביבה בע"מ נ' רשף בטחון (1993) בע"מ

14.6.2015

בפני כב' השופטת רות לבהר שרון

סוף דבר

הערעור נדחה, ופסק דינו של בימ"ש קמא נותר על כנו.

הריני מחייבת את המערערת בהוצאות המשיבה בסך 10,000 ש"ח.

הפקדון שהופקד על ידי המערערת יועבר למשיבה באמצעות בא כוחה, בגין ההוצאות.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לבאי כוח הצדדים.

ניתן היום, 14 ביוני 2015, בהעדר הצדדים.

רות לבהר-שרון, שופטת